
NOTAT

Til Prosjektgruppen - Samhandling Helgeland
Fra Domstoladministrasjonen
Dato 30.08.2006
Saksnr. 200600508

PROSJEKTPLAN

SAMHANDLING MELLOM

DOMSTOLENE PÅ HELGELAND

(vedtatt av styringsgruppen 25. august 2006)

1. BAKGRUNN OG FORMÅL

Etter initiativ fra Alstahaug tingrett, Brønnøy tingrett og Rana tingrett ble det høsten 2005 startet et prøveprosjekt med samhandling mellom domstolene på Helgeland.

Initiativ til prosjektet ble tatt på bakgrunn av at domstolene har ulike utfordringer og ulike ressurser. Domstolene ønsker å redusere egen sårbarhet, bedre ressursutnyttelsen og prøve ut en alternativ langsiktig organisering. Domstoladministrasjonen ønsker å prøve ut alternative samarbeids- og organisasjonsformer for mindre domstoler, i tillegg til at man er interessert i å bidra til bedre ressursutnyttelse på Helgeland.

Prøveprosjektets overordnede mål er å vise at samhandling mellom selvstendige enheter er et langsiktig alternativ til sentralisering og sammenslåing. Prøveprosjektet skal prøve ut samhandling som alternativ til strukturendringer, og er ikke et skritt i en strukturprosess.

Det har vært flere møter mellom sorenskriverne og Domstoladministrasjonen fra høsten 2005. Praktiske og rettslige muligheter har blitt drøftet og de lokale forholdene gjennomgått. Sorenskriverne har gjennomgått egen domstol, og avgitt statusrapporter.

Formålet med prosjektplanen er å konkretisere målsettinger, virkemidler og styringssystem. Planen skal være grunnlag for den praktiske gjennomføringen av prøveprosjektet i domstolene.

Prosjektplanen skal presenteres for og godkjennes av styringsgruppen. Den skal også presenteres for samtlige ansatte i domstolene.

2. ORGANISERING OG ARBEIDSFORM

Prøveprosjektet er startet etter initiativ fra de tre domstolene, og med Domstoladministrasjonen som aktiv deltaker.

Prosjektperioden skal i utgangspunktet være inntil fire år, og løper følgelig til 31. desember 2009. Det skal foretas en bred evaluering av prøveprosjektet etter to år, det vil si ved årsskiftet 2007/08. Prøveprosjektets målsetting er imidlertid at samhandlingsopplegget skal bli permanent.

Prosjektet skal ha en styringsgruppe bestående av sorenskriverne i Alstahaug, Brønnøy og Rana. I tillegg skal en avdelingsdirektør og en saksbehandler fra Domstoladministrasjonen delta. Styringsgruppen skal dessuten ha tre ansatterepresentanter, en fra hver domstol.

Styringsgruppen skal ha følgende medlemmer:

- Birgit Kristensen (Rana tingrett)
- Brit Halsen (Alstahaug tingrett)
- Merete Iversen (Brønnøy tingrett)
- Fredrik Meyer (Rana tingrett)
- Bjørn Haaland (Alstahaug tingrett)
- Roald Tørrissen (Brønnøy tingrett)
- Willy Nasset (Domstoladministrasjonen)
- Klaus R. Kristiansen (Domstoladministrasjonen)

Domstoladministrasjonen skal være styringsgruppens sekretariat. Det opprettes ingen referansegruppe for prøveprosjektet. Dersom styringsgruppen finner det hensiktsmessig, skal det opprettes en arbeidsgruppe under styringsgruppen som skal arbeide med de tekniske utfordringene prosjektet kan møte. Det kan være aktuelt å styrke arbeidsgruppen med teknisk kompetanse fra Domstoladministrasjonen.

Styringsgruppen har det overordnede ansvaret for gjennomføringen av prøveprosjektet, og skal treffe de strategiske beslutningene prøveprosjektet krever. Styringsgruppen er dessuten ansvarlig for evaluering av og rapportering i prøveprosjektet. Ved prosjektperiodens utløp skal det avgis en sluttrapport. Styringsgruppen skal holde løpende kontakt, og det skal avholdes møter ved behov. Styringsgruppen fastsetter møteplan.

Domstoladministrasjonen skal arbeide aktivt med utviklingen og driften av prosjektet, og skal være en pådriver for og støttespiller i gjennomføringen av samhandlingstiltakene. Domstoladministrasjonen skal også ha et koordinator- og ledelsesansvar i prøveprosjektet.

Den enkelte embetsleder har ansvar for den praktiske gjennomføring av samhandlings-tiltakene i domstolene. Gjennomføringen må skje i tett samarbeid med de ansatte. Åpenhet, tett kontakt og tillit er en forutsetning for at et samhandlingsforsøk skal bli vellykket.

3. PROSJEKTETS MÅLSETTINGER

Prosjektets hovedmålsetting er å vise at samhandling mellom selvstendige enheter er et godt, langsiktig alternativ til sammenslåing og sentralisering av mindre domstoler.

Prøveprosjektets hovedmål er å prøve ut samhandling mellom små domstoler. Dette er en samarbeidsform som ikke er utprøvd tidligere i Norge, og som det vurderes som ønskelig å få erfaringer med. En vellykket gjennomføring kan gi grunnlag for å opprettholde dagens struktur og bemanning i domstolene på lang sikt. Prøveprosjektet representerer følgelig ikke noe skritt i en strukturprosess, snarere et langsiktig alternativ til strukturendringer.

De involverte domstolene har ulike utfordringer og ulike ressurser og muligheter. Samordning og samhandling vil kunne gi positive virkninger lokalt også på kortere sikt. Personalressurser og lokaler kan bli utnyttet bedre. Domstolenes sårbarhet kan reduseres. Saksbehandlingen kan bli mer effektiv og raskere. Den totale ressursutnyttelsen kan bli bedre. Dette vil sikre god service overfor domsstolenes brukere og publikum. På denne bakgrunn kan samhandlingsforsøket bidra til å gi større trygghet for domstolene og deres ansatte. Det er et mål å styrke domstolene i regionen på lang sikt.

4. TILTAKSOVERSIKT

Styringsgruppen skal utvikle og konkretisere samhandlingstiltakene i samarbeid med de ansatte i domstolene. Alle medarbeiderne skal gis anledning til å foreslå praktiske tiltak og være med på utformingen av samhandlingstiltakene. I dette avsnittet er derfor kun samhandlingsområdene skissert, konkrete tiltak er kun i liten grad definert i dette avsnittet.

Styringsgruppen må prioritere tiltakene, som må iverksettes gradvis og evalueres løpende. Et visst samarbeid er allerede etablert på dommernivå, slik at prosjektet innledningsvis bør prioritere tiltak som involverer saksbehandlerne i prosjektet. En del samarbeidsområder er drøftet, og disse skal skisseres i det følgende. Gjennomgangen i det følgende er ikke uttømmende.

4.1. Samarbeid om dommerressurser

Embetsdommerne ved de tre embetene krysskonstitueres for prosjektperioden, slik at de har domsmyndighet i alle rettskretser. Det forutsettes derfor i utgangspunktet at embetsdommerne utfører oppdrag for de øvrige domstolene i den domstolen som har saken, altså uten overføring i medhold av domstollovens § 38.

Det forutsettes at dommerfullmektiger etter avtale med egen leder kan bemyndiges i annen domstol enn den vedkommende er ansatt i. Slik bemyndigelse må foretas av den andre domstollederen innenfor gjeldende regelverk, og etter avtale med fullmektigen.

Disponering av dommerressurser mellom domstolene skal bidra til økt fleksibilitet i berammelser og saksavvikling, og skal avlaste domstoler ved topper i saksbehandlingen. Det forutsettes videre at utveksling av dommere benyttes ved ulike former for fravær, for å redusere domstolenes sårbarhet. Det forutsettes også at ordningen bidrar ved restansenedarbeiding der det er hensiktsmessig.

Hvor en konstituert dommer rent geografisk skal gjennomføre en sak, må avgjøres etter en konkret helhetsvurdering hvor også hensynet til parter og vitner gis vekt. Utgangspunktet bør være at dommeren reiser, ikke parter og vitner.

Utveksling av dommerressurser skal benyttes for å unngå å avhjelpe inhabilitet, blant annet i forbindelse med dommeravhør og rettsmegling.

4.2. Samarbeid om saksbehandlerressurser, funksjoner og arbeidsoppgaver

Domstolene skal etablere et tettere samarbeid på saksbehandlersiden, både når det gjelder kompetanseutvikling og saksavvikling. De saksbehandlerne som ønsker det, skal etter avtale kunne reise til og arbeide i de øvrige domstolene ved behov. Det tas sikte på å etablere en hospiteringspraksis, med utveksling av saksbehandlere. Definisjon av samarbeidsoppgaver, -form og omfang må avklares i tett samarbeid med de ansatte.

Det bør dessuten etableres tettere kontakt mellom de saksbehandlerne som har samme eller tilsvarende oppgaver i de tre domstolene, noe som skal redusere sårbarheten i domstolene.

Et tettere samarbeid på saksbehandlersiden skal også bidra til kompetanse- og rutineutvikling i de tre domstolene.

4.3. Samarbeid om lokaler

Domstolene har varierende lokalressurser. Det tas sikte på at tettere samarbeid mellom domstolene om saksavvikling og berammelser kan gi en bedre utnyttelse av domstolenes samlede lokalressurser.

4.4. Kompetansebygging

Det skal etableres tettere samarbeid om kompetansebygging mellom domstolene. Dette kan innebære både felles eller samordnende opplæringsopplegg og større utveksling av erfaringer.

5. ØKONOMI OG RESSURSFORHOLD

Prøveprosjektet vil kreve både budsjett- og personalmessige ressurser. Domstoladministrasjonen vil bidra med prosjektkompetanse og -ledelse. I tillegg vil Domstoladministrasjonen tilføre dommerressurser i form av ressursgruppedommer, samt stille teknisk kompetanse til rådighet for prosjektet i den grad det er nødvendig.

Prosjektet vil i seg selv medføre kostnader, blant annet i forbindelse med møter i styringsgruppen, samlinger for ansatte og oppfølgingsreiser til og mellom domstolene. Slike kostnader vil bli dekket utenfor domstolenes egne rammer, forutsatt at aktiviteten er klarert med Domstoladministrasjonen. Det skal opprettes en egen budsjettpost som disponeres av Domstoladministrasjonen for dette formålet.

Gjennomføring av de konkrete samhandlingstiltakene vil også medføre kostnader, blant annet i forbindelse med tjenestereiser. For å dekke slike kostnader vil domstolene få tilleggsbevilgninger som er øremerket samhandlingsprosjektet. Disse kostnadspostene disponeres av den enkelte sorenskriver i samråd med styringsgruppen. For 2006 stilles totalt 100 000,- kroner til rådighet.

Å ta ut en økonomisk gevinst eller innsparing er ikke en målsetting i prøveprosjektet, men derimot å utnytte dagens ressurser best mulig. Dette innebærer samtidig at prøveprosjektet som sådan forutsettes ikke å medføre behov for økte bevilgninger til domstolene ut over prosjektkostnadene.

6. OPPFØLGING OG RESULTAT

6.1. Statistikk og historisk informasjon

Gjennomføringen av konkrete samhandlingstiltak skal ikke føre til uklarhet vedrørende hvem som har ansvaret for en sak. Samhandlingen foregår mellom selvstendige enheter, og det skal framgå hvilken enhet en sak tilhører og hvem som behandler den. Dette vil gi et riktig bilde av den enkelte domstols ressursbehov og arbeidsbelastning, og det vil synliggjøre effekten av samhandling.

6.2. Evaluering

Styringsgruppen skal evaluere tiltakene som er gjennomført og prøveprosjektets totalresultat og nytteverdi etter to år og ved utløpet av prosjektperioden. Styringsgruppen skal også vurdere prøveprosjektets overføringsverdi for andre domstoler.

Styringsgruppen skal vurdere i hvor stor grad de enkelte samhandlingstiltak har vært effektive, og vurdere årsakene til at tiltak har fungert eller vært mislykket. Styringsgruppen skal også vurdere hvorvidt samhandlingsprosjektet faktisk reduserer sårbarheten og bedrer ressursutnyttelsen i domstolene. Ved evalueringen kan det være naturlig at styringsgruppen vurderer saksbehandlingstiden ved domstolene på Helgeland samlet sett.

Endelig skal styringsgruppen vurdere om erfaringene fra prøveprosjektet tilsier at samhandling kan være en velegnet løsning for små domstoler på lang sikt.